

TER ADVISERING

Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

1(10.2.e)

T 10.2.e
F 10.2.e

www.minfin.nl

Datum

22 september 2020

Notitienummer

2020-0000178660

Auteur

1(10.2.e)

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 24 september 2020
(webex)

Aanleiding

Op donderdag 24 september (11:00-12:00 uur) vindt een ACC-19 plaats via Webex. Hierbij treft u de geannoteerde agenda aan. Daarnaast ter info als aanvullende bijlage onderaan *ter informatie* een algemeen beeld (geschreven door DCC/BOA) van de testcapaciteit in Nederland en de ons omringende landen. Dit is op verzoek van de minister naar aanleiding van het item van afgelopen Zondag met Lubach over de testcapaciteit door ons opgesteld op basis van beschikbare data.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

Geen opmerkingen.

Strategie

Advies

U kunt in de ACC-19 nogmaals oproepen tot het op korte termijn nader bespreken van de strategie. Dit staat niet op de agenda, maar sluit mogelijk goed aan bij agendapunt 3. Het is duidelijk dat we nu een tweede golf aan het bestrijden zijn (korte termijn), maar we met welke strategie doen we dit en is dit nog houdbaar voor een langere periode?

Toelichting

- In de afgelopen 2 ACC-19 is gesproken over de strategie en de boodschap. In de ACC-19 van 17 september is aangegeven dat er op korte termijn een fysieke extra ACC-19 zou zijn, om het enkel over strategie te hebben. Dit is nog niet ingepland.
- De strategie lijkt nu vooral op de korte termijn gericht, met als uitgangspunt om de druk op de zorg beheersbaar te houden, totdat er een vaccin wordt gevonden. Het kan echter nog lang duren eer er een vaccin is en de vraag die we ons moeten stellen is of de strategie die we nu volgen vol te houden is.
- Bij de strategie zou ook moeten worden gekeken naar een 'exitstrategie' op het moment dat de huidige situatie nog een langere periode zou voortduren. Op dat moment zou overgestapt moeten worden naar een lange termijnstrategie, waarin rekening wordt gehouden met een situatie dat het virus nog een langere tijd onder ons is: Hoe maken we deze situatie werkbaar en dragelijk?

- Tegelijkertijd brokkelt het draagvlak af voor de huidige maatregelen en aanpak. Niet alle mensen lijken de urgentie meer te voelen en veel mensen worden wel geraakt door de maatregelen.
- Het risico bestaat dat als niet tijdig wordt nagedacht over de te volgen strategie nu het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames (zie toelichting bij agendapunt 3 voor de meest actuele cijfers) weer verder oploopt, we door de werkelijkheid worden ingehaald en er keuzes worden gemaakt die onvoldoende doordacht zijn, primair zijn ingegeven door de actualiteit en daardoor slechts op de korte termijn zien.

2. Verslag ACC-19 17 september 2020 (*nazending DGC-19*)

PM lezen als stuk binnen is, ook kijken wat daar over strategie genoemd is.

3. Algemeen beeld / Dashboard (*mondelinge toelichting VWS en DGC-19*)

Advies

- U kunt de toelichting van VWS en DGC-19 aanhoren. Er zal in ieder geval worden stilgestaan bij:
 - a. Epidemiologisch beeld
 - b. Beeld veiligheidsregio's
 - c. Stand van zaken inschaling
- U kunt eventueel vragen of volgende week het dashboard ook weer verspreid wordt in de ACC-19.

Toelichting

- Het wekelijks maatschappelijk beeld is niet verspreid voor de ACC-19, maar zal wel mondeling worden toegelicht. Er is op het gebied van naleving onverminderd aandacht voor sportclubs, horeca en jongeren.
- De maatschappelijke gevolgen schetsen de resultaten van een TNO onderzoek onder ruim 10.000 werknemers. Het aantal gerapporteerde burnout klachten en de werk-privébalans zijn volgens dit onderzoek niet veranderd.
- Het CPB betoogt in de MEV dat COVID-19 leidt tot een grotere ongelijkheid in Nederland. Het kabinet moet oog hebben voor de meest kwetsbaren. Onder andere vergrote kans ongelijkheid in het onderwijs en inkomensongelijkheid worden als risico's genoemd.
- Het aantal suïcide-registraties door de politie is voor de derde achtereenvolgende maand gestegen.
- Ontwikkelingen buitenland/CN: Bonaire heeft dit weekend 16 extra besmettingen op 76 testen, men verwacht nog meer. Er zijn verschillende uitbraken, er is inmiddels een lichte lockdown aangekondigd (horeca en winkels dicht, thuiswerken. Scholen zijn vooralsnog open.

Wekelijkse besmettingscijfers (niet in maatschappelijk beeld, opgesteld door BOA ter informatie)

- Op 23 september werden er 2364 nieuwe coronabesmettingen geteld. Dit is ook hoger dan het aantal van 1924 nieuwe besmettingen per dag over de afgelopen week.
- Het aantal ziekenhuisopnames is de afgelopen week fors toegenomen. GGD's hebben afgelopen week 152 nieuwe ziekenhuisopnames en 33 doden gemeld aan het RIVM. De week ervoor waren het 92 nieuwe ziekenhuisopnames en 14 doden. In het ziekenhuis liggen momenteel 458 mensen, op de IC liggen 102 mensen. Het aantal IC-opnames is daarmee vergelijkbaar met half maart. Ook is er een stijgende trend in het aantal besmette verpleeghuisbewoners.
- De afgelopen week hebben 192.255 mensen zich laten testen, vorige week waren dat er 195.545. Van alle mensen die zich lieten testen, was ook een groter percentage positief (6,1% t.o.v. 3,9% vorige week). Het

reproductiegetal is licht gedaald van 1,38 (peildatum 28 augustus 2020) naar 1,33 (peildatum 4 september).

- De GGD's krijgen dagelijks veel meer vragen naar coronatests dan de 28.000 die per dag kunnen worden gedaan. Volgens De Gouw (portefeuillehouder infectieziektebestrijding van de GGD) komen er per dag zo'n 38.000-39.000 nieuwe verzoeken. In het DOC-19 van 23 september heeft de VWS vertegenwoordiger aangegeven dat er per dag 37.000 tests worden afgenomen. U kunt vragen hoe dit zich tot de uitspraken van De Gouw verhoudt.

4. Stand van zaken internationaal en toerisme *(stuk bijgevoegd BZ)*

Advies

- U kunt de toelichting door BZ aanhoren

Toelichting

- Iedere week wordt in de MCC-19 stilgestaan bij de internationale ontwikkelingen rondom het coronavirus, aan de hand van een stuk opgesteld door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Gelet op alle recente ontwikkelingen rondom het virus, is het goed dat hier nu ook in de ACC-19 expliciet bij wordt stilgestaan.
- Steeds meer landen scherpen hun reisadviezen aan. Daarnaast nemen steeds meer landen ook binnenlandse maatregelen.
- O.a. België, Duitsland en Denemarken hebben afgelopen week (regio's van) Nederland op oranje gezet. Als gevolg daarvan is Denemarken ook Oranje gebied geworden voor Nederlanders.
- Op 22 september werd bekend dat Nederland ook 10 aanvullende Franse regio's, Wenen, Innsbruck en Tsjechië op oranje heeft gezet.

5. Gereedschapskist bij escalatieladder *(stuk bijgevoegd DGC-19)*

Advies

- U kunt kennismemen van de gereedschapskist bij de escalatieladder.
- U kunt opmerken dat de begeleidende brief bij de gereedschapskist en een nieuwe routekaart nauw luistert. We kunnen maar één keer een routekaart opstellen, want hier wordt lang aan vast gehouden. U kunt aangeven dat dit eerst een goede discussie vergt over de te volgen strategie voor de komende maanden (en niet enkel voor de korte termijn).
- U kunt aangeven dat de gereedschapskist veel maatregelen bevat die lokaal of nationaal genomen kunnen worden. Het is van belang om deze wel consequent toe te passen op basis van een gefundeerd afwegingskader.
- U kunt eventueel aanbieden dat u samen met EZK/SZW op basis van het vorige afwegingskader een eerste aanzet kunt doen voor een afwegingskader met criteria o.b.v. een langere termijn strategie.

Toelichting

- Op 22 september is door Lid Jetten (D66) een motie ingediend tijdens het plenaire debat waarin het kabinet verzocht wordt om een nieuwe routekaart op te stellen voor de komende periode (wetende dat het OMT een toolbox heeft met regionale en nationale maatregelen die kunnen worden ingezet). Dat is de reden dat de gereedschapskist nu weer op de agenda van ACC en MCC staat, waar eerder besloten was deze gereedschapskist nog niet openbaar te maken. Momenteel wordt aangegeven dat het document met een begeleidende brief met de systematiek van de escalatieladder naar de Tweede Kamer wordt verzonden, naar aanleiding van vragen hierover in het debat over Corona van 22/9.

- De gereedschapskist (toolbox) is reeds eerder ter bespreking in de ACC-19 behandeld. Naar aanleiding van die bespreking, is de gereedschapskist nader aangevuld.
- De gereedschapskist bestaat uit zowel regionale als landelijke maatregelen die naar de aard zijn te groeperen als basisregels, beperkingen van het aantal contactmomenten ter voorkoming van overdracht virus en bescherming van kwetsbare groepen.
- Ook na besluitvorming in de MCC-19, wordt doorlopend gekeken of de gereedschapskist moet worden aangevuld naar aanleiding van input van zowel departementen als decentrale overheden ter aanvulling van de gereedschapskist. Het betreft hiermee een levend document.

6. Stand van zaken BCO capaciteit (nazending VWS)

Mogelijk aanvullende annotatie volgt op 24/9 na ontvangst van de definitieve stukken. Onderstaande annotatie is gebaseerd op het stuk dat ter bespreking voorlag in het DOC-19 van 23/9.

Advies

- U kunt kennismemen van de stand van zaken rondom BCO en testen.
- U kunt vragen of GGD's van verschillende regio's elkaar kunnen bijspringen en in hoeverre dit gebeurt.
- U kunt vragen of de testcapaciteit en BCO met de voorziene uitbreiding op middellange termijn ook voldoende zijn. Welke mogelijke problemen worden hier voorzien en hoe kunnen we daar zo goed mogelijk op anticiperen?

Toelichting

- In het DOC-19 van 23 september is gesproken over de testcapaciteit en BCO.
- In een aantal regio's (Amsterdam, Rotterdam, Hollands-Midden) kon het bron- en contactonderzoek niet meer worden uitgevoerd.
- De testcapaciteit zal eind september zijn opgeschaald tot een capaciteit van 1540 BCO per dag.
- De problemen in sommige regio's lagen niet aan de capaciteit, maar aan het feit dat de beschikbare capaciteit niet snel genoeg kon worden opgeleid en vervolgens kon worden gematcht.
- Het is belangrijk dat bron- en contactonderzoek kan worden uitgevoerd, dit is 1 van de pijlers voor beheersing van het virus.

7. Uitbreiding mondkapjesplicht stations en Schiphol (nazending I&W)

Mogelijk aanvullende annotatie volgt op 24/9 na ontvangst van de definitieve stukken. Onderstaande annotatie is gebaseerd op het stuk dat ter bespreking voorlag in het DOC-19 van 23/9.

Advies

- U kunt instemmen met het uitwerken van een concreet voorstel tot een tijdelijke invoering van een mondkapjesadvies op luchthavens, stations en bus- tram, en metrohaltes.

Toelichting

- Ook bij een dergelijke maatregel moet de proportionaliteit van de maatregelen beoordeeld worden. Als een gericht mondkapjesadvies op specifieke locaties ertoe kan leiden dat het dagelijks leven door kan blijven gaan, is FIN hier voorstander van.
- In andere landen leidt een mondkapjesplicht in combinatie met een afstandsmaatregel niet tot problemen (bijv. Italië)
- De monitor van Prorail en NS waarmee ze de drukte op stations monitoren, laat zien dat er steeds meer perrons zijn waar het zodanig druk lijkt te worden, dat niet meer verwacht kan worden dat reizigers 1,5

meter afstand kunnen behouden. Schiphol heeft de minister van VWS gevraagd om mondkapjes in alle voor reizigers toegankelijke ruimtes op commerciële luchthavens te verplichten. Dit om zoveel mogelijk overeenkomstig beleid te voeren met andere internationale luchthavens (en effectiever te kunnen handhaven, meer duidelijkheid voor passagiers).

- De uitwerking zal worden gedaan door IenW, VWS, JenV het NOVW en de Stuurgroep Veilige & Gezonde luchtvaart.
- IenW heeft aangegeven een verplichting niet haalbaar te vinden.
- Uitgangspunt moet blijven 1,5 meter afstand houden. Dat verdwijnt niet door het invoeren van een mondkapjesadvies.

8. Kuchschermen in de horeca (stuk bijgevoegd EZK)

Advies

- U kunt akkoord gaan met verzending van bijgevoegde brief en rapport aan de Kamer
- U kunt akkoord gaan met het voorstel om met een werkgroep (EZK, V&J (PSC19), VWS en KHN (horecabranche)) te onderzoeken of, en zo ja onder welke voorwaarden (o.a. afmetingen, ventilatie-vereisten, plaatsing en doorstroom), kuchschermen zouden kunnen worden toegestaan in de (binnen)horeca als alternatief op de 1,5 meter.

Toelichting

- Op verzoek van het kabinet heeft TNO recentelijk onderzoeken uitgevoerd, naar:
 1. Indicatief onderzoek naar effectiviteit van schermen op buitenterrassen.
 2. Literatuurstudie naar de afstand die deeltjes ($>5\ \mu\text{m}$) afleggen bij verschillende respiratoire activiteiten.
 3. Laboratoriumonderzoek naar effect opstellingen, ventilatiesystemen en ventilatiehoeveelheden op de blootstelling aan aerosolen in een horecagelegenheid.
- Voorgesteld wordt om deze rapporten met bijgevoegde Kamerbrief te verzenden naar de Kamer. De Kamerbrief is een korte en feitelijke samenvatting van de conclusies van de onderzoeken.
- Beide beslispunten zijn een vervolg op de eerdere bespreking van dit thema in de ACC

9. Gedragsinterventies (stuk bijgevoegd DGC-19)

Advies

- U kunt instemmen met interventie 1 en 2.
- Ten aanzien van interventie 3 (polsbandje) kunt u opmerken dat het te vroeg is om dit idee in het geheel af te schrijven. Zoals nu onderzocht heeft deze interventie weinig zin, maar mogelijk heeft het polsbandje buitenshuis i.p.v. in de thuissituatie wel het gewenste effect. Op woensdag 16/9 heeft de DOC-19 vertegenwoordiger van FIN gevraagd of we niet te snel zijn met het afschrijven van interventie 3. De FIN vertegenwoordiger heeft gesuggereerd om nader onderzoek te doen naar mogelijk positieve effecten van deze interventie (polsbandje) in publieke ruimtes. De communicatie afgevaardigde van DG Covid-19 reageerde hier positief op.

Toelichting

- In het stuk staan worden vier verschillende interventies uiteengezet. Dit zijn de volgende:
 - a. Website met informatie en hulpmiddelen
 - b. Video's met voorbeelden
 - c. Een zichtbare reminder in de vorm van een armbandje
 - d. Deursticker

- De gevraagde besluiten zijn om in te stemmen met interventie 1 en 2, om in te stemmen met het niet verder uitwerken van interventie 3 en 4, en om in te stemmen met het verder verankeren van de betrokkenheid van het gedragsnetwerk en het voldoende ruimte geven aan de leden van dit netwerk om ook een bijdrage te kunnen leveren.

10. Overzicht actuele thema's ter voorbereiding op risico's najaar (stuk bijgevoegd DGC-19)

- In het overzicht staat het stuk over economie vermeld voor agendering in ACC-19 in de 4^e week september. Dit is niet haalbaar gebleken. In de DOC-19 van 23 september is aangegeven dat dit stuk 3-4 weken later zal komen. U kunt dit in de ACC-19 ook aangegeven.
- EZK heeft inmiddels AFEP en de programma-organisatie aangehaakt.

11. Conceptagenda MCC-19 29 september 2020 (stuk bijgevoegd AZ)

12. Rondvraag en sluiting

Algemeen beeld besmettingscijfers en testbeleid (DCC/BOA)

- De minister heeft, naar aanleiding van het item in Zondag met Lubach van 20 september jl. over testcapaciteit, gevraagd om meer inzicht te krijgen in het aantal tests dat in ons omringende landen wordt uitgevoerd.
- In bijlage 0a. vindt u een grafiek van de verwachte ontwikkeling van de vraag en het aanbod van diagnostische tests in Nederland. Deze grafiek lag ter bespreking voor in het DOC-19 van 22 september. De bijlage laat zien dat het totaal aantal testen naar verwachting de komende maanden fors wordt uitgebreid, met behulp van uitbreiding van verschillend aanbod (onder andere pooling, hoog-volume labs en later ook innovatieve testmethoden. VWS gaf in DOC-19 aan op 23 september dat de huidige capaciteit 37.000 testen per dag is en dat ze toewerken naar 70.000 testen per dag in december en 75.000 in februari. Duidelijk is dat de komende 4-6 maanden er nog een groot tekort zal zijn.
- In bijlage 0b. vindt u een tabel met meer informatie over de besmettingen en testen in ons omringende landen (BEL, DK, DLD, FR, LUX, SP, ZWE). Hierin is te zien dat Luxemburg tot nu toe vanaf het begin van de coronacrisis in totaal veruit de meeste tests (663) heeft uitgevoerd per 1000 inwoners. Nederland heeft, van deze landen en voorzover data bekend, van deze landen in totaal de minste tests uitgevoerd (119). Dit kan ook liggen aan het eerdere strenge testbeleid in het begin van de coronacrisis: in Nederland werd de eerste paar maanden nauwelijks getest op corona.
- Als we kijken naar het actuele aantal uitgevoerde tests (data van 13 september), voerden Nederland, Duitsland, Frankrijk en Spanje gemiddeld minder dan 2 tests per 1000 inwoners per dag uit in de tweede week van september. De overige landen scoorden hoger. Denemarken voerde in de tweede week van september met gemiddeld ruim 8 tests per 1000 inwoners per dag veruit de meeste tests uit.
- Het aantal uitgevoerde tests per positieve coronatest is met name in Spanje erg hoog. Spanje kent dagelijks 8.7 tests per positieve COVID-19 test (gegevens 13 september). In Nederland geldt hiervoor dat 25,6 tests per positieve test worden verricht (gegevens 13 september).
- Ook de actuele en cumulatieve besmettingscijfers zijn opgenomen in tabel 0b (gegevens 19 september). In de verwerking van de data zit enige vertraging. Daarom kunnen we u niet van de meest actuele cijfers voorzien. Deze zullen we ten aanzien van Nederland wel geven in onderstaande geannoteerde agenda.